J • ENSUU

Vaikutusten ennakkoarviointi

Joensuun kaupungin ohjeistus vaikutusten ennakkoarviointiin

Ohjeistus vaikutusten ennakkoarvioinnin tekemiseen:

Vaikutusten ennakkoarvioinnissa arvioidaan valmisteltavaa asiaa ja sen tavoitteita ennakkoon määriteltyjen näkökulmien kautta (vaikutustyypit). Tavoitteena on tuoda esille sekä lyhyet- sekä pitkäaikaiset vaikutukset. Vaikutusten ennakkoarvioinnilla tavoitellaan läpinäkyvää päätöksentekoa.

Lainsäädäntö antaa perusteet vaikutusten ennakkoarvioinnille. Muun muassa kuntalain 1 § ja 115 §, terveydenhuoltolain 11 § ja maankäyttö- ja rakennuslain 9 § ohjaavat vaikutusten ennakkoarviointia.

Kuntaliitto on antanut ohjeistuksen vaikutusten ennakkoarviointiin. Joensuun kaupunki soveltaa ennakkoarviointiprosessissa Kuntaliiton ohjeistusta seuraavasti:

1) Valmistelija ratkaisee, tarvitaanko ennakkoarviointia vai ei.

Ennakkoarviointi tulee kuitenkin tehdä aina, kun valmisteltavalla asialla on merkittäviä vaikutuksia seuraaviin:

- eri ikäisiin kuntalaisiin sekä sukupuoleen ja sosiaalisiin vaikutuksiin
- vammaisiin huomioiden eri vammaisryhmät
- kaupungin organisaatioon ja henkilöstöön
- kaupungin talouteen
- ympäristöön
- yrityksiin

Valmisteltavat asiat voivat liittyä mm palveluverkkoon, kuntalaisten elinoloihin ja elinympäristöön, alue- ja yhdyskuntarakentamiseen, energiatalouteen, liikkumiseen, kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriympäristöön ja rakennettuun ympäristöön.

2) Vaikutusarvioinnin tekeminen. Tunnistetaan, arvioidaan ja kirjataan vaikutukset. Tarvittaessa tarkastellaan asioita monialaisesti ja moniammatillisesti ja kuullaan kohderyhmää.

3) Kirjataan vaikutusten johtopäätökset.

4) Vaikutusarviointi otetaan huomioon valmistelussa ja päätöksenteossa.

Ennakkoarviointia ei tarvitse tehdä silloin, kun kyseessä on mm.

- talousarvio
- valtuustoaloite
- oikaisuvaatimus
- viranhaltijapäätös
- tiedoksi merkittävä asia
- viranhaltijan nimeäminen
- konsernistrategia ja strategian toteutus
- kaavaprosessi (tehdään maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti)
- lautakunnan toimialaan kuuluva erityisasia, kuten yksilöhuoltojaoston asia
- asia, jolla ei ole merkittäviä vaikutuksia kuntalaisen hyvinvointiin ja terveyteen, tiettyyn väestöryhmään, kunnan talouteen, yritystoimintaan, henkilöstöön, johtamiseen ja ympäristöön

Valmistelija tuo esille ennakkoarvioinnin johtopäätökset sekä huomioi nämä asian valmistelussa sekä päätösesityksessään. Mikäli valmisteltavalla päätöksellä on useita toteutusvaihtoehtoja, tulee ne tuoda ilmi ja perustella johtopäätöksissä.

Joensuun kaupunki on osana Lapsiystävällinen kunta -työskentelyä sitoutunut tekemään lapsivaikutusten ennakkoarviointia osana lapsia koskevaa päätöksentekoa. Lapsivaikutukset kirjataan Kuntalaisvaikutukset -lomakkeelle omaan kohtaansa. Huomioitavaa on, että merkittävissä hankkeissa lapsivaikutuksia tulee koota laajasti hyödyntämällä moniammatillista yhteistyötä ja eri lähteitä.

Laajan lapsivaikutusten arvioinnin prosessikuvaus:

1. Kootaan asiantuntijaryhmä ja kartoitetaan olemassa oleva tieto (esim. alueelliset tilastot, kouluterveyskysely, edelliset lapsivaikutusten arvioinnit vastaavista päätöksistä jne.)
2. Kerätään puuttuva tieto (tutkimukset, asiantuntijalausunnot, lasten kuuleminen…)
3. Tehdään tiedon pohjalta ratkaisuvaihtoehtojen punninta, jossa tunnistetaan vaihtoehtojen positiivisia, neutraaleja ja negatiivisia vaikutuksia. Vaikutuksia tarkastellaan lasten oikeuksien toteutumisen näkökulmasta.
4. Tuotetaan suositukset jatkovalmistelua varten ja raportoidaan arvioinnin tuloksista päätöksentekoelimille

PERUSTIEDOT VAIKUTUSTEN ENNAKKOARVIOINTI KOHTEESTA

Asia:	Vesikkopuiston leikkipaikan peruskorjaus
Toteutusvaihtoehto 1	Vesikkopuiston leikkipaikan peruskorjaus ja osittainen aitaaminen.

Toteutusvaihtoehto 2	
Toteutusvaihtoehto 3	
Päättävä toimielin / päättävät toimielimet:	Kaupunkirakennelautakunta
Arvioitu päätösaikataulu:	marraskuu 2026
Valmistelijat:	Virpi Mononen, Jaana Mähönen, Tero Toivanen

Valitse vaikutusten ennakkoarviointikohteet

Valitse mitä vaikutustyyppejä haluat arvioida

1. Eri ikäiset kuntalaiset	☑ Kyllä
2. Vammaiset huomioiden eri vammaisryhmät	☑ Kyllä
3. Kaupungin organisaatio ja henkilöstö	☐ Kyllä
4. Kaupungin talous	☐ Kyllä
5. Ympäristö	☑ Kyllä
6. Yritykset	☐ Kyllä

1. ERI IKÄISET KUNTALAISET

1.1 Vaikutus erityisesti johonkin tiettyyn ihmisryhmään

Esim. opiskelijat, etninen tausta, kieli, erityisryhmä?

Vesikkopuiston leikkipaikan välineet on valittu siten, että alue tarjoaa toimintaa eri-ikäisille lapsille. Leikkipaikalle sijoitetaan myös leikkivälineitä, jotka soveltuvat liikuntarajoitteisten lasten käyttöön. Tämä parantaa leikkipaikan saavutettavuutta ja edistää eri toimintakykyisten lasten yhdenvertaisia mahdollisuuksia leikkiin. Alueelle sijoitetaan kaksi penkkiä sekä kaksi pöytäryhmää, jotka mahdollistavat levähtämisen ja oleskelun leikin lomassa. Leikkipaikan suunnittelua varten toteutettiin asukaskysely kaupungin verkkosivuilla. Kyselyyn vastanneista 14,5 % oli lapsia, 64,5 % huoltajia, 9,4 % lähialueen asukkaita ja 11,6 % muita käyttäjiä. Kyselyn avulla saatiin tietoa alueen käyttäjien toiveista ja tarpeista suunnittelun tueksi.

1.2 Vaikutukset fyysiseen terveyteen ja turvallisuuteen

Lapset

Leikkipaikan kunnostaminen lisää lasten mahdollisuuksia fyysiseen aktiivisuuteen ja ulkoiluun. Uudet, turvallisuusvaatimukset täyttävät leikkivälineet parantavat käyttäjien turvallisuutta. Osa välineistä soveltuu myös liikuntarajoitteisille lapsille, mikä edistää saavutettavuutta ja yhdenvertaisia liikkumis- ja leikkimismahdollisuuksia.

Työikäiset

Leikkipaikan kunnostaminen parantaa alueen turvallisuutta ja viihtyisyyttä. Uudet leikkivälineet ja kalusteet mahdollistavat huoltajien turvallisen oleskelun ja lasten leikin valvonnan sekä kannustavat ulkoiluun ja alueen aktiiviseen käyttöön.

Ikäihmiset

Penkit ja pöytäryhmät parantavat myös ikäihmisten mahdollisuuksia levähtää ja viettää aikaa alueella ja tukee heidän ulkoilua.

1.3 Vaikutukset psyykkiseen hyvinvointiin ja ihmissuhteisiin

Lapset

Leikkipaikan kunnostamisella arvioidaan olevan myönteisiä vaikutuksia lasten psyykkiseen hyvinvointiin ja ihmissuhteisiin. Monipuoliset leikkimahdollisuudet tukevat lasten osallisuutta, leikin iloa, sosiaalisten taitojen kehittymistä sekä vertaissuhteiden muodostumista ja ylläpitämistä.

Työikäiset

Leikkipaikan kunnostaminen parantaa alueen viihtyisyyttä ja tarjoaa työikäisille mahdollisuuksia ulkoiluun, yhdessäoloon lasten kanssa sekä sosiaalisiin kohtaamisiin. Näillä tekijöillä arvioidaan olevan myönteisiä vaikutuksia psyykkiseen hyvinvointiin ja yhteisöllisyyteen.

Ikäihmiset

Leikkipaikan kunnostaminen parantaa alueen viihtyisyyttä ja tarjoaa ikäihmisille mahdollisuuksia ulkoiluun, oleskeluun sekä sukupolvien väliseen vuorovaikutukseen. Näillä tekijöillä arvioidaan olevan myönteisiä vaikutuksia psyykkiseen hyvinvointiin ja yhteisöllisyyteen.

1.4 Vaikutukset toimeentuloon

Lapset

Leikkipaikan kunnostamisella ei ole suoria vaikutuksia lasten toimeentuloon. Maksuttomana lähivirkistyspalveluna leikkipaikka tukee kuitenkin lasten hyvinvointia ja vapaa-ajanviettomahdollisuuksia riippumatta perheen taloudellisesta tilanteesta, mikä edistää lasten yhdenvertaisuutta.

Työikäiset

Ikäihmiset

1.5 Vaikutukset palvelujen saatavuuteen

Lapset

Leikkipaikan kunnostaminen parantaa lasten käytettävissä olevan lähivirkistyspalvelun laatua, turvallisuutta ja saavutettavuutta. Monipuolinen leikkipaikka lisää lasten mahdollisuuksia leikkiin ja ulkoiluun lähellä asuinympäristöä.

Työikäiset

Leikkipaikan kunnostaminen parantaa työikäisten käytettävissä olevien lähivirkistyspalvelujen laatua, turvallisuutta ja viihtyisyyttä. Hanke lisää mahdollisuuksia ulkoiluun, oleskeluun ja yhteiseen ajanviettoon lasten kanssa.

Ikäihmiset

Leikkipaikan kunnostaminen parantaa ikäihmisten käytettävissä olevan lähivirkistysympäristön viihtyisyyttä ja saavutettavuutta. Alue tarjoaa mahdollisuuksia ulkoiluun, oleskeluun ja yhdessäoloon lasten ja lastenlasten kanssa.

1.6 Vaikutukset elinympäristöön

Lapset

Vaikutus myönteinen. Vesikkopuiston leikkipaikan kunnostaminen parantaa lasten elinympäristön laatua, turvallisuutta ja viihtyisyyttä. Monipuoliset leikkivälineet ja uudistettu leikkialue lisäävät mahdollisuuksia leikkiin, liikkumiseen ja ulkoiluun lähellä kotia.

Työikäiset

Vaikutus myönteinen. Leikkipaikan kunnostaminen parantaa työikäisten elinympäristön viihtyisyyttä ja alueen virkistysmahdollisuuksia. Turvallinen ja houkutteleva leikkipaikka lisää lähialueen käyttöä sekä tarjoaa mahdollisuuksia ulkoiluun ja yhdessäoloon lasten kanssa.

Ikäihmiset

Vaikutus myönteinen. Leikkipaikan kunnostaminen parantaa ikäihmisten elinympäristön laatua ja viihtyisyyttä. Alueelle sijoitettavat penkit ja pöytäryhmät tukevat oleskelua ja ulkoilua sekä mahdollistavat yhteisen ajanvieton lasten ja lastenlasten kanssa.

1.7 Vaikutukset kulkuyhteyksiin ja liikkumiseen

Lapset

Kulkuyhteydet alueelle säilyvät ennallaan, eikä hankkeella arvioida olevan kielteisiä vaikutuksia liikkumiseen. Hanke kannustaa lapsia liikkumaan ja leikkimään ulkona.

Työikäiset

Kulkuyhteydet alueelle säilyvät ennallaan, eikä hankkeella arvioida olevan kielteisiä vaikutuksia liikkumiseen sekä tarjoaa työikäisille viihtyisän kohteen ulkoilun ja oleskelun yhteydessä.

Ikäihmiset

Kulkuyhteydet alueelle säilyvät ennallaan, eikä hankkeella arvioida olevan kielteisiä vaikutuksia liikkumiseen sekä tarjoaa ikäihmisille viihtyisän kohteen ulkoilun ja oleskelun yhteydessä.

1.8 Vaikutukset yhdenvertaisuuteen, tasa-arvoon ja sukupuoleen

Lapset

Leikkipaikka on kaikkien lasten käytettävissä maksutta. Leikkivälineiden valinnassa on huomioitu eri-ikäiset lapset sekä osittain myös liikuntarajoitteiset lapset. Ratkaisut edistävät lasten yhdenvertaisia mahdollisuuksia leikkiin, liikkumiseen ja ulkoiluun sukupuolesta, toimintakyvystä tai perheen taustasta riippumatta.

Työikäiset

Leikkipaikka tarjoaa yhdenvertaiset mahdollisuudet alueen asukkaille viettää aikaa ulkona ja osallistua lasten harrastus- ja leikkitoimintaan. Hanke ei kohdistu eri sukupuoliin eri tavoin, vaan sen vaikutukset ovat pääosin samanlaiset kaikille käyttäjille. Esteettömyyttä ja saavutettavuutta parantavat ratkaisut tukevat palvelun yhdenvertaista käyttöä.

Ikäihmiset

Leikkipaikan kunnostaminen parantaa kaikkien ikäryhmien mahdollisuuksia käyttää aluetta virkistymiseen ja oleskeluun. Alueelle sijoitettavat penkit ja pöytäryhmät tukevat myös ikäihmisten mahdollisuuksia hyödyntää aluetta. Hankkeella ei arvioida olevan erilaisia vaikutuksia sukupuolen perusteella.

1.9 Vaikutukset mielekkääseen vapaa-ajanviettoon

Lapset

Vesikkopuiston leikkipaikan kunnostaminen lisää lasten mahdollisuuksia mielekkääseen vapaa-ajanviettoon. Monipuoliset leikkivälineet tarjoavat erilaisia leikki-, liikunta- ja oleskelumahdollisuuksia sekä kannustavat viettämään aikaa ulkona.

Työikäiset

Leikkipaikan kunnostaminen lisää työikäisten mahdollisuuksia viettää vapaa-aikaa ulkona lasten kanssa. Viihtyisä ja turvallinen ympäristö tukee perheiden yhteistä ajanviettoa sekä kannustaa ulkoiluun ja virkistäytymiseen.

Ikäihmiset

Leikkipaikan kunnostaminen parantaa ikäihmisten mahdollisuuksia viettää aikaa ulkona ja osallistua lasten ja lastenlasten kanssa tapahtuvaan vapaa-ajanviettoon. Alueelle sijoitettavat penkit ja pöytäryhmät lisäävät oleskelumahdollisuuksia ja alueen viihtyisyyttä.

1.10 Jokin muu, mikä?

Pyydetään lausunto tarvittavilta sidosryhmiltä	Miksi ei pyydetä lausuntoa?

- [ ] Kyllä
- [x] Ei

Lausuntoja ei pyydetä, koska kyseessä on olemassa olevan leikkipaikan kunnostushanke, jolla ei arvioida olevan sellaisia merkittäviä vaikutuksia, jotka edellyttäisivät erillistä lausuntokierrosta. Alueen käyttäjien näkemyksiä on kartoitettu asukaskyselyn avulla.

Kuntalaisvaikutuksen johtopäätökset:

Suunnitelman valmistelussa on huomioitu asukaskyselyssä esille nousseita toiveita. Leikkipaikan kunnostaminen parantaa alueen viihtyisyyttä, käyttömahdollisuuksia ja saavutettavuutta eri käyttäjäryhmille. Vaikutusten arvioidaan olevan kokonaisuutena myönteisiä.

Lisää tarvittavat liitteet (lausunnot, raportit ym.)

Ei tiedostoa

2. VAMMAISET HUOMIOIDEN ERI VAMMAISRYHMÄT

2.1 Kuulovammaiset

Saavutettavuus ja esteettömyys

Leikkipaikan suunnittelussa on huomioitu esteetön kulku sekä eri käyttäjäryhmien tarpeet. Ratkaisut tukevat liikuntarajoitteisten henkilöiden mahdollisuuksia käyttää aluetta.

Tilojen suunnittelu

Tulkkaus

Hanke ei sisällä sellaisia toimintoja, joiden käyttö edellyttäisi kuulovammaisille henkilöille erillisiä tulkkaus- tai opastuspalveluja, eikä tällaisille järjestelyille ole tunnistettu tarvetta.

Opastus

Jokin muu, mikä?

2.2 Näkövammaiset

Saavutettavuus ja esteettömyys

Näkövammaisten erityistarpeita ei ole hankkeessa huomioitu erillisillä ratkaisuilla, mutta leikkipaikan suunnittelussa on muutoin huomioitu turvallinen ja mahdollisimman esteetön liikkuminen. Leikkivälineiden alla käytettävä hiekkatekonurmi muodostaa tasaisen ja helposti kuljettavan alustan, mikä parantaa alueen käytettävyyttä ja turvallisuutta eri käyttäjäryhmille. Ratkaisulla voidaan tukea myös liikkumis- ja näkörajoitteisten henkilöiden itsenäistä liikkumista alueella.

Tilat

Liikkuminen

Opastus

Hanke ei sisällä sellaisia toimintoja, joiden käyttö edellyttäisi näkövammaisille henkilöille erillisiä opastuspalveluja, eikä tällaisille järjestelyille ole tunnistettu tarvetta.

Jokin muu, mikä?

2.3 Fyysisesti toimintarajoitteiset ja muut vammaiset

Asuminen

(mm. erilaiset tukimuodot)

Liikkuminen

(mm. turvallisuus, itsenäisyys)

Leikkipaikan suunnittelussa on huomioitu fyysisesti toimintarajoitteisten ja muiden vammaisten henkilöiden liikkumismahdollisuudet. Osa leikkivälineistä soveltuu myös liikuntarajoitteisten lasten käyttöön. Leikkivälineiden alla käytettävä hiekkatekonurmi muodostaa tasaisen ja turvallisen alustan, joka helpottaa liikkumista alueella verrattuna perinteisiin irtoalustoihin. Ratkaisulla parannetaan leikkipaikan saavutettavuutta ja tuetaan eri käyttäjäryhmien yhdenvertaisia mahdollisuuksia käyttää aluetta.

Tilat

(mm. esteettömyys, valaistus)

Opastus

(mm. kartat ja ohjekyltit, selkokielisyys)

Jokin muu, mikä?

Pyydetään lausunto tarvittavilta sidosryhmiltä

Miksi ei pyydetä lausuntoa?

- [ ] Kyllä
- [x] Ei

Lausuntoja ei pyydetä, koska kyseessä on olemassa olevan leikkipaikan kunnostaminen, jonka vaikutukset ovat vähäisiä ja pääosin myönteisiä. Käyttäjien näkemyksiä on selvitetty asukaskyselyllä.

Vammaisvaikutusten johtopäätökset:

Vesikkopuiston leikkipaikan kunnostamisella arvioidaan olevan myönteisiä vammaisvaikutuksia. Leikkivälineiden valinnassa sekä leikkialueilla käytettävässä hiekkatekonurmessa on huomioitu saavutettavuus ja turvallinen liikkuminen, mikä parantaa erityisesti fyysisesti toimintarajoitteisten henkilöiden mahdollisuuksia käyttää aluetta. Hankkeella ei arvioida olevan kielteisiä vaikutuksia eri vammaisryhmille.

Lisää tarvittavat liitteet (lausunnot, raportit ym.)

Ei tiedostoa

5. YMPÄRISTÖ

Ihmisten elinympäristö ja viihtyvyys

Leikkipaikan kunnostaminen parantaa ihmisten elinympäristön laatua, turvallisuutta ja viihtyisyyttä. Hanke lisää alueen virkistysarvoa, käyttömahdollisuuksia ja houkuttelevuutta eri ikäryhmien näkökulmasta.

Maaperä, vesistöt, luonnon monimuotoisuus, ilmasto

Vaikutukset maaperään, vesistöihin, luonnon monimuotoisuuteen ja ilmastoon arvioidaan vähäisiksi. Hanke toteutetaan olemassa olevalla leikkipaikka-alueella, eikä sillä arvioida olevan merkittäviä kielteisiä ympäristövaikutuksia.

Maisema, kaupunkikuva, kulttuuriperintö

Hanke toteutetaan olemassa olevan leikkipaikan alueelle, eikä sillä ole merkittäviä vaikutuksia alueen maisemaan tai kaupunkikuvaan. Hankkeella ei arvioida olevan vaikutuksia kulttuuriperintöön tai kulttuurihistoriallisesti arvokkaisiin kohteisiin.

Jokin muu, mikä?

Ympäristövaikutusten johtopäätökset:

Kunnostus kohentaa alueen ilmettä ja virkistysympäristön laatua, mutta ei muuta olennaisesti alueen maisemaa tai kaupunkikuvaa eikä vaikuta kulttuuriperintökohteisiin. Vaikutukset ovat kokonaisuutena vähäisiä ja myönteisiä.

Lisää tarvittavat liitteet (lausunnot, raportit ym.)

Ei tiedostoa

Ennakkoarvioinnista vastaava

Päivämäärä

05.10.2026

Nimi

Virpi Mononen

Anna se sähköpostiosoite minne vaikutusten ennakkoarviointi liitteineen toimitetaan

etunimi.sukunimi@joensuu.fi

virpi.mononen@joensuu.fi